

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αν. Φ.: 20

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Αικατερίνη Σπυριδάκη
2. Βουλευτή κα Παναγιώτα Γρηγοράκου
3. Βουλευτή κ. Φραγκίσκο Παρασύρη
4. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Χνάρη
5. Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Χριστοδουλάκη
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
7. Υπουργείο Τουρισμού
8. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 836/19.12.2023 Αναφορά με θέμα:
«Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου έπειτα από Πρόσκληση της Περιφέρειας Κρήτης για Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 836/19.12.2023 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Αικατερίνης Σπυριδάκη, Παναγιώτας Γρηγοράκου, Φραγκίσκου Παρασύρη, Εμμανουήλ Χνάρη και Εμμανουήλ Χριστοδουλάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η εν λόγω Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΕΠΑ-ΥΑΠ) και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σχεδιασμό των μελλοντικών Σταδίων υλοποίησης του Προγράμματος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006, όπως ισχύει και τις απαιτήσεις του άρθρου 67, παρ. 4 του ν. 4964/2022. Σύμφωνα με την ανωτέρω ΣΜΠΕ, προτείνονται 23 εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ (26 πολύγωνα συνολικά) στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο.

Σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου και την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος στην Π.Ε. Λασιθίου περιλαμβάνει τις προτεινόμενες εν δυνάμει Περιοχές για την Οργανωμένη Ανάπτυξη των ΥΑΠ «Κρήτη 1», «Κρήτη 2 α κ' β», «Κρήτη 3» και «Κρήτη 4», οι οποίες χωροθετούνται στην ανατολική Κρήτη, εντός ή πλησίον των ακόλουθων αρχαιολογικών χώρων:

- Τον Ενάλιο Αρχαιολογικό Χώρο Σπιναλόγκας, Βαθέως και Πόρου Ελούντας, Νομού Λασιθίου (ΦΕΚ 1262/Β/4-9-2003).

- Τον Αρχαιολογικό Χώρο - θαλάσσια περιοχή Παλαικάστρου - Ν. Γράντες Σητείας (ΦΕΚ 534/Β/13-9-1983, ΦΕΚ 993/Β/27-5-1999).

- Τον Αρχαιολογικό Χώρο - θαλάσσια περιοχή όρμου Ερμούπολεως Δ. Ιτάνου (ΦΕΚ 822/Β/6-7-2000).

- Τον Ενάλιο Αρχαιολογικό Χώρο όρμου Κάτω Ζάκρου (ΦΕΚ 292/ΑΑΠ/23-6-2009).

- Τον Θαλάσσιο Αρχαιολογικό Χώρο γύρω από την νήσο Λεύκη (Κουφονησίου) και γύρω από τις νησίδες Στρογγύλη, Μακρουλή και Τράχηλος (ΦΕΚ 1689/Β/18-11-2003).

- Τον Αρχαιολογικό χώρο Ξεροκάμπου Ζήρου Σητείας. Καθορισμός Ζωνών Προστασίας Α και Β. (ΦΕΚ 699/Β/26-5-1976, ΦΕΚ 1037/Β/14-12-1995, ΦΕΚ 49/Β/19-1-1996, ΦΕΚ 1215/Β/31-12-1997, ΦΕΚ 97/Β/10-2-1998, ΦΕΚ 283/Β/20-3-1998).

- Τις Ζώνες προστασίας Α' και Β' του αρχαιολογικού χώρου Ελούντας.

Ειδικότερα:

1) Το ΥΑΠ «Κρήτη 1» προτείνεται στη θαλάσσια περιοχή ανατολικά της Κρήτης και απέναντι από τη Ζάκρο, όπου βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος και το Μινωικό ανάκτορο της Ζάκρου, το οποίο είναι υποψήφιο προς ένταξη στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, μέσω της προτεινόμενης σειριακής εγγραφής για τα μινωικά ανακτορικά κέντρα. Επιπλέον, η προτεινόμενη περιοχή γειτνιάζει με τον κόλπο του Παλαικάστρου, όπου υπάρχει πληθώρα ενάλιων αρχαιολογικών μαρτυριών (μινωικών και ρωμαϊκών κτισμάτων, αρχαίων και νεώτερων ναυαγίων, αρχαίων λιμενικών έργων).

2) Τα ΥΑΠ «Κρήτη 2 α & β» προτείνονται στη θαλάσσια περιοχή βορείως και ανατολικά του Πάνω Μιραμπέλλου και ουσιαστικά περιβάλλουν το ακρωτήριο του Αφορεσμένου, πλησίον της οχυρής νησίδας Σπιναλόγκα και της χερσονήσου Νησί ή Κολοκύθα, οι οποίες είναι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι και τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Επισημαίνεται ότι η Σπιναλόγκα έχει προταθεί προς ένταξη στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, και στην παρούσα φάση εξετάζεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ η επικαιροποίηση του φακέλου υποψηφιότητας.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, πέριξ του ακρωτηρίου του Αφορεσμένου βρίσκονται πλήθος ενάλιων αρχαιοτήτων. Τέλος, η Εφορεία διεξάγει τα τελευταία έξι χρόνια συστηματική υποβρύχια αρχαιολογική έρευνα στην ευρύτερη περιοχή του κόλπου της Ελούντας (αρχαίος Ολύς), με σημαντικά αποτελέσματα για βυθισμένες θέσεις με κτιριακά, λιμενικά, οχυρωματικά και αστικά κατάλοιπα, όπως επίσης ναυάγια και άλλες μαρτυρίες της διαχρονικής ναυτικής δραστηριότητας στην περιοχή, που συνδέονται με τον Αφορεσμένο.

3) Το ΥΑΠ «Κρήτη 3» προβλέπεται στη Β' Φάση και χωροθετείται βορείως του νησιωτικού συμπλέγματος των Διονυσάδων, που συνδέεται με το ναυτικό σταυροδρόμι του Σαμωνίου Ακρωτηρίου (Κάβο Σίδερο), από όπου διερχόταν όλη η ναυτική κίνηση της Ανατολικής Μεσογείου, και όπου σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων έχουν εντοπιστεί, έως σήμερα, τρία αρχαία ναυάγια.

4) Το ΥΑΠ με την ονομασία «Κρήτη 4» προτείνεται σε περιοχές απέναντι από τον Αθρινόλακκο και το Γούδουρα, κοντά στη νησίδα Λεύκη ή Κουφονήσι, όπου υπάρχουν αρχαία ναυάγια. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, χωροθετείται βορειοανατολικά του κηρυγμένου ενάλιου αρχαιολογικού χώρου πέριξ της νήσου Λεύκης, όπου σε πρόσφατη έρευνα της Εφορείας αποκαλύφθηκαν δύο αρχαία και ένα νεώτερο ναυάγιο, καθώς επίσης και βυθισμένα κτιριακά κατάλοιπα.

Πέραν των ανωτέρω, λαμβάνοντας υπόψη τον προκαταρκτικό χαρακτήρα των προτεινόμενων ΠΟΑΥΑΠ, που στην παρούσα φάση δεν περιλαμβάνει τον ακριβή προσδιορισμό χωροθέτησης των έργων που αφορούν στην μελέτη, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ θα εξετάσουν κατά περίπτωση υποστηρικτικά έργα των ΥΑΠ που τυχόν θα εκτελεστούν στη στεριά (π.χ. έργα ηλεκτρικής διασύνδεσης με το ηπειρωτικό δίκτυο), εντός ή πλησίον του οπτικού πεδίου αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και αρχαίων ή νεώτερων μνημείων.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι οι προτεινόμενες ΠΟΑΥΑΠ «Κρήτη 1», «Κρήτη 2 α και β», «Κρήτη 3» και «Κρήτη 4», δεδομένου ότι χωροθετούνται σε περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, εμπίπτουν στις προστατευτικές διατάξεις του ν. 4858/2021. Ως εκ τούτου, για την έγκριση ή μη της χωροθέτησης των εν λόγω ΠΟΑΥΑΠ οι εισηγήσεις των Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ θα τεθούν υπόψη των αρμόδιων Συλλογικών Οργάνων του για την κατά νόμο

γνωμοδότηση, με γνώμονα την προστασία των πολιτιστικών αγαθών και των περιοχών ιδιαίτερου πολιτιστικού, αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος της ανατολικής Κρήτης.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΒΜΑ
5. ΔΙΠΚΑ
6. ΕΦΑ Λασιθίου
7. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
8. ΥΝΜΤΕ Κρήτης